

Herning
Kommune

Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

§12 Miljøgodkendelse af

Gammel Understrup
Foldagervej 20
7400 Herning

Afgørelsesdato: 11. april 2016
Sags nr.: 09.17.00-P19-6-16

HERNING KOMMUNE

Registreringsblad

Dato for godkendelse:	11. april 2016
Ansøgningsskema nr.	83459 17.december 2015, version 1
CVR-nr.	14529748
CHR nr.	80193
Ejendomsnummer	6570158089
Adresse	Foldagervej 20 7400 Herning
Matr. nr. (ejerlav)	2a, Eggersgård, Sinding
Ansøgers navn og adresse	Anne Marie Søe Nørgaard Visgårdvej 3 7400 Herning E-mail: visgaard@hkcpost.dk
Kontaktperson på ejendommen	Leif Hølleddig Nørgaard Visgårdvej 3 7400 Herning Tlf.nr.: 97136314 Mobil: 25396425
Konsulent	Helle Borum / Heden og Fjorden Rådgivningscenter Birk Centerpark 24 7400 Herning Tlf.nr.: 96296666 Mobil: 29679435 hbo@hflc.dk
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Christina Thorslev Petersen
Kvalitetssikring	Louise Lindegaard Weinreich

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	7
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	8
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ FOLDAGERVEJ 20.	10
DRIFT OG INDRETNING	10
ÅRSPRODUKTION	10
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI.....	11
FODER.....	11
GYLLEHÅNDBETING	11
UHELD OG DRIFTSFORSTYRRELSER	11
SKADEDYR.....	12
LUGT	12
STØJ	12
UDARBEJDELSE AF HANDLEPLANER VED UFORUDSETE GENER.....	12
EGENKONTROLVILKÅR.....	13
HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING.....	15
UNDERSØGTE ALTERNATIVER	15
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDElsen	15
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	16
VURDERINGSGRUNDLAG	16
BIAKTIVITETER	16
EJENDOMMENS BELIGGENHED IFT. OMGIVELSENE	17
NABOFORHOLD	18
PÅVIRKNING AF JORD	21
PÅVIRKNING AF NATUR	22
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.....	28
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ.....	28
GENNEMGANG AF BAT FOR FOLDAGERVEJ 20	30
BAT – MANAGEMENT.....	30
BAT – FODER.....	32
BAT – STALDINDRETNING	33
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	34
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	35
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	36
SAMLET VURDERING AF BAT	37

Indledning

Ikke-teknisk resumé

Anne Marie Søe Nørgaard har søgt Herning Kommune om en § 12 godkendelse jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug af husdyrbruget, Foldagervej 20, 7400 Herning vedrørende CHR nr. 14529748 og CVR nr. 80193.

Der ansøges om udvidelse af husdyrproduktionen fra den nuværende produktion på 7.400 grise årligt fra 7-106 kg til en årlig produktion af 14.000 smågrise (7,2-30 kg) og 13.500 slagtesvin fra 30-110 kg.

Der skal i forbindelse med udvidelsen opføres ca. 1.300 m² ny slagtesvinestald i forbindelse med det eksisterende byggeri.

Der skal opføres en ny gylletank med teltoverdækning nord for den eksisterende tank.

Der etableres en ny fortank udenfor den nye stald.

Den nye gylletank skal anvendes til returgylle fra Måbjerg BioEnergy eller andet biogasanlæg. Husdyrgødningen afsættes til I/S Søe. I/S Søe har en §16 arealgodkendelse hvor gødningen afsættes til. Er der overskydende gylle afsættes det til biogasanlæg.

Historik

28. februar 2006 er ejendommen blevet screenet og der er truffet afgørelsen om ikke-VVM pligt. I afgørelsen indgår opførelse af tilbygning på 440 m² til eksisterende avlsbygninger og udvidelse af dyrehold på ejendommen matr.nr. 1a. Understrup, Ørre, Foldagervej 20, Herning. Antallet af dyreenheder vil blive øget fra 198,7 DE i svin til 249,6 DE i svin. Dette svarer til, at der efter udvidelsen er 10.000 smågrise (7,2-30,0 kg), 6700 slagtesvin (30,0-102,0 kg) og 3 heste på ejendommen.

16. april 2012 er der truffet afgørelse om ikke godkendelsespligtigt skift i dyretype på Foldagervej 20, Herning. Den godkendte produktion er herefter 7400 Smågrise (7,0-35 kg) og 7400 Slagtesvin (35-106 kg).

Redegørelse om ansøgers andre ejendomme (ikke samdrift)

Leif Hølleddig Nørgaard og Anne Marie Søe Nørgaard, driver endvidere svineproduktion på ejendommene Visgårdvej 3, 7400 Herning (Søer og polte), Sdr. Skjerkvej 18, 7490 Aulum (smågrise, polte og slagtesvin) samt Sammelstedvej 2, 7400 Herning (søer på friland, smågrise og slagtesvin). Produktionen af smågrise og slagtesvin på Foldagervej og Sdr. Skjerkvej baseres på smågrise fra soproduktionen på Visgårdvej 3.

De fleste landbrug med flere ejendomme har som udgangspunkt kun et CVR-nummer. Det betyder, at der er fælles udbringningsarealer. Arealerne tilhørende de 4 ejendomme drives i et fælles CVR-nummer. Arealerne er samlet vurderet i en særskilt arealgodkendelse.

Husdyrgødningen fra de 4 husdyrproduktioner indgår i samme gødningsregnskab. Det ville ikke være anderledes end hvis der blev modtaget husdyrgødning fra anden husdyrproducent, og i den situation ville der ikke være samdrift.

På baggrund af ovennævnte forhold mener Herning Kommune, at de 4 produktioner skal vurderes enkeltvis. Det begrundes blandt andet ud fra nedennævnte afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet d. 16. maj 2008 (vedr. Elkærvej 15, 9881 Bindslev), at der ikke er tale om samdrift, fordi der sker flytning af dyr mellem forskellige bedrifter.

Ydermere har Naturklagenævnet i orientering nr. 384, fra juni 2006 om "anlægsbegrebet" anført:

"Navnlig følgende vil indgå i vurderingen af, om der er tale om ét eller to anlæg: produktionsanlæggenes (bygningernes) indbyrdes placering, udbringningsarealerne, samarbejdet om produktionen og produktionsformen.

Det er almindeligt forekommende, at landmænd med to eller flere landbrugsejendomme driver arealerne på ejendommene ud fra en fælles driftsplanlægning med bl.a. fælles gødningsregnskab. Husdyrgødning bliver i visse tilfælde også udbragt på tredje mands ejendom, de såkaldte aftalearealer, der eventuelt modtager husdyrgødning fra flere andre landbrugsproduktioner. Det er bl.a. på denne baggrund nævnets opfattelse, at fælles udbringningsarealer ikke i sig selv medfører, at to eller flere ejendomme (husdyrproduktioner) skal betragtes som ét anlæg i VVM-reglernes forstand. Vægten skal lægges på, hvorvidt det er muligt at beregne miljøpåvirkningen for hver husdyrproduktion for sig.

Fælles udbringningsarealer, gødningsregnskab, markdriftsplanlægning, redskaber, foderindkøb og personale, herunder samme ejer,

samt det forhold, at husdyr flyttes mellem ejendommene, udgør stordriftsfordele, som skaber økonomisk afhængighed mellem ejendommene, og som vil indgå i vurderingen af, om der er tale om ét eller to anlæg. Men ingen af de nævnte forhold medfører i sig selv, at der er tale om et integreret produktionsteknisk fællesskab. Et sådan fællesskab vil typisk kræve, at produktionen er tilrettelagt på en sådan måde, at det teknisk set ikke er muligt at drive husdyrproduktionen på ejendommene hver for sig.”

Adskilt miljøpåvirkning

Naturklagenævnet (1 dag Natur og Miljøklagenævnet) lægger vægt på ”hvorvidt det er muligt at beregne miljøpåvirkningen for hver husdyrproduktion for sig”.

Lugt:

- Fra Visgård til Foldagervej 20 er der ca. 1,3 km i luftlinie og 4-5,5 km til de øvrige.
- Med baggrund i den store afstand mellem ejendommene, vurderes det, at lugtpåvirkningen kan vurderes adskilt.

Ammoniak:

- Med baggrund i den store afstand mellem ejendommene, vurderes det, at ammoniakfordampningen kan vurderes adskilt.

Udeladte vurderinger

Da der ikke indgår udbringningsarealer i godkendelsen af Foldagervej 20 vurderes der ikke på udbringningsarealernes påvirkning af:

- Natura 2000 vandområder med hensyn til kvælstof og fosfor
- Grundvand
- Kulturmiljø

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune en miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Foldagervej 20, 7400 Herning med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en § 12 miljøgodkendelse efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2024.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Tidligere afgørelse om ikke godkendelsespligtig skift i dyretype.

- Udtalelse fra Naturteam i Herning Kommune
- Supplerende oplysninger frem til 11. februar 2016

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven¹ med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug², Husdyrgødningsbekendtgørelsen³ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug version 2.0.

Ejendommen er omfattet af § 12 i husdyrloven. Derfor skal ansøgningen i henhold til Husdyrlovens § 55 offentliggøres, så offentligheden får lejlighed til at se ansøgningen og udtale sig herom. Ansøgningsmaterialet har været i offentliggjort i 14 dage fra den 1. februar 2016 på Herning Kommunes hjemmeside.

Miljøgodkendelsen har været i høring fra 26. februar til 8 april 2016.

IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug. IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Da denne miljøgodkendelse omhandler et svinebrug, som går ind under § 12 stk. 1, nr. 1-3 i husdyrloven, er svinebedriften omfattet af IE-Direktivet. Derfor skal Herning Kommune mindst en gang årligt vurderer, hvorvidt husdyrbrugets emissionsniveauer ligger under eller er lig med de emissionsniveauer, der er forbundet med den bedste tilgængelige teknik i BAT-konklusionerne.

Der er ligeledes krav om at driftsherren skal informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt at driftsherren ved op-
hør som IE-husdyrbrug skal give kommunen besked om og komme med en redegørelse i forhold til Jordforureningsloven § 38k⁴.

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, Lovbek. nr. 868 af 03/07 2015 med efterfølgende rettelsler

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11/01 2016 med efterfølgende rettelsler

³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. 1318 af 26/11/2015 med efterfølgende rettelsler

⁴ Lov om forurennet jord (jordforureningsloven) nr. 370 af 2. juni 1999 med efterfølgende ændringer

Klagevejledning og offentliggørelse.

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Foldagervej 20, 7400 Herning. Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Offentliggørelser og høringer" og "Landbrug" den 11. april 2016. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrlovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen (det vil sige, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) senest den 9. maj 2016.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen
Christina Thorslev Petersen
Biolog
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

Ansøger

- Anne Marie Søe Nørgaard, Visgårdvej 3, 7400 Herning. Visgaard@hkcpost.dk

Naboer og andre væsentlige interessenter (konsevenszone = 1002 m)

- Lars Duelund Sørensen, Foldagervej 21, 7400 Herning
 - Gitte Berg Jensen Fodagervej 21, 7400 Herning
 - Aage Falsig, Foldagervej 11, 7400 Herning
 - Lillian Falsig, Foldagervej 11, 7400 Herning
 - Poul Søe Andersen, Sofiedalvej 2, 7400 Herning
 - Finn Damgaard Kristensen, Foldagervej 17, 7400 Herning
 - Jenny Merete Rudbjerg, Foldagervej 17, 7400 Herning
 - Olav Hald, Foldagervej 16, 7400 Herning
 - Kurt Barbesgaard Jensen, Foldagervej 18, 7400 Herning
 - Mikkel Andersen, Åbyvej 8a, 7490 Aulum
 - Jens Aaby, Åbyvej 4, 7490 Aulum
 - Peder Foldager Jensen, Ljørringvej 65, 7400 Herning
 - Vejdirektoratet, Niels Juels Gade 13, 1059 København K (angående matrikel 2a Foldager Gde., Ørre)
 - Peter Tolstrup Christensen, Søvnaldvej 10, 7400 Herning
 - Marianne Kruse Christensen, Søvnaldvej 10, 7400 Herning
 - Eigil Andersen, Vestermosevej 40, 7400 Herning
 - Gitte Holm Stoubæk, Foldagervej 12, 7400 Herning
 - Birthe Lysgaard, Avlumvej 19, 7400 Herning
 - Teresa og Stanislaw Celbula, Avlumvej 17, 7400 Herning
 - Poul Dueholm Madsen, Kærgårdvej 4, 7400 Herning
 - Knud Ejlersen, Tvedvej 16, 7490 Aulum
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø. E-mail: bestyrelsen@goedstrupsoe.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Heden og Fjorden Rådgivningscenter, Helle Borum, hbo@hflc.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: museummidtjylland@museummidtjylland.dk

Nedenstående er orienteret om miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

Ansøger

- Anne Marie Søe Nørgaard, Visgårdvej 3, 7400 Herning. Visgaard@hkcpost.dk

Naboer og andre væsentlige interessenter

- Lars Duelund Sørensen, Foldagervej 21, 7400 Herning
- Gitte Berg Jensen Fodagervej 21, 7400 Herning
- Aage Falsig, Foldagervej 11, 7400 Herning
- Lillian Falsig, Foldagervej 11, 7400 Herning
- Poul Søe Andersen, Sofiedalvej 2, 7400 Herning
- Finn Damgaard Kristensen, Foldagervej 17, 7400 Herning
- Jenny Merete Rudbjerg, Foldagervej 17, 7400 Herning
- Olav Hald, Foldagervej 16, 7400 Herning
- Kurt Barbesgaard Jensen, Foldagervej 18, 7400 Herning
- Mikkel Andersen, Åbyvej 8a, 7490 Aulum
- Jens Aaby, Åbyvej 4, 7490 Aulum
- Peder Foldager Jensen, Ljørringvej 65, 7400 Herning
- Vejdirektoratet, Niels Juels Gade 13, 1059 København K (angående matrikel 2a Foldager Gde., Ørre)
- Peter Tolstrup Christensen, Søvnalvej 10, 7400 Herning
- Marianne Kruse Christensen, Søvnalvej 10, 7400 Herning
- Eigil Andersen, Vestermosevej 40, 7400 Herning
- Gitte Holm Stoubæk, Foldagervej 12, 7400 Herning
- Birthe Lysgaard, Avlumvej 19, 7400 Herning
- Teresa og Stanislaw Celbula, Avlumvej 17, 7400 Herning
- Poul Dueholm Madsen, Kærgårdvej 4, 7400 Herning
- Knud Ejlersen, Tvedvej 16, 7490 Aulum
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø. E-mail: bestyrelsen@goedstrupsoe.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Heden og Fjorden Rådgivningscenter, Helle Borum, hbo@hflc.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: museummidtjylland@museummidtjylland.dk

Vilkår for husdyrproduktion på Foldagervej 20.

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og svinebruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt for eksisterende stalde når dyreholdet overskrider nudriften (7400 slagtesvin (35-106 kg) og 7400 smågrise (7,0 - 35 kg) med vægt intervaller).
2. Miljøgodkendelsen angående etablering af ny slagtesvinestald bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år fra datoen for meddelelse.
3. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.
4. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne

Som følge af vilkår 2 bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er iværksat, der skal som minimum foreligge en underskrevet kontrakt med en entreprenør eller lignende. Det er en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt er afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil miljøgodkendelsen blive anset for bortfaldet.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejeren af ejendommen, Foldagervej 20, 7400 Herning.

Årsproduktion

5. Tilladt årsproduktion:
 - 14.000 smågrise (7,2-30 kg)
 - 13.500 slagtesvin (30 – 110 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Staldsystem	Antal	Vægt	DE	Antal stipladser
Eksisterende slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	7.400	30- 110 kg	202,46	2000
Eksisterende smågrisestald	Toklimastald, delvis spaltegulv	14.000	7,2 – 30 kg	61,89	2260
Ny slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	6.100	30 - 110 kg	166,89	1525

Nedgang i slagtevægten må ikke konverteres til flere dyr. Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE.

Antallet af dyr angiver den tilladelige produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse⁵.

⁵ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Nr. 1318 af 26/11/2015 med efterfølgende ændringer

Ammoniakreducerende miljøteknologi

6. Gyllekøling

- Gyllekanalerne i den nye slagtesvinestald skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse, så en ammoniakreduktion på 3 % opnås.
- Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
- Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Herning Kommunes forlangende.

7. Fast overdækning af gyllebeholder

- Gyllebeholderen på 4000 m³ skal etableres med overdækning, inden der indsættes dyr i den nye slagtesvinestald.
- Den nye gyllebeholder på 4000 m³ skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Herning Kommune skal straks underrettes herom.

Foder

Slagtesvin

- Den totale mængde N ab dyr pr. år må maksimum være 37258 kg N pr. år.
- Den totale mængde P ab dyr pr. år må maksimum være 8398 kg P pr. år.

Når ændringer i produktionseffektivitet og/eller fodersammensætning anvendes som virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen fra anlægget eller tilførslen af N og P til markerne, fastsættes vilkår som et krav til maksimalt N og P ab dyr. Vilkåret gælder for samtlige dyr af den pågældende dyretype på husdyrbruget. Se beregningerne og formlerne i afsnittet omkring BAT-foder.

Der skal være fokus på fodereffektiviteten, således at der til enhver tid anvendes de bedst muligt foderblandinger til begrænsning af N og P fra dyrene ud fra nyeste viden om fodring af svin.

Gyllehåndtering

- Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
- Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning undgås.

Det skal sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Overpumpningen af gylle skal foregå under opsyn.

Uheld og driftsforstyrrelser

- Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Den skal findes i et sprog, der forstås af de ansatte. Beredskabsplanens indhold skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Det er Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er BAT og derudover vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld.

Tankning af diesel- og fyringsolie

13. Tankning af diesel- og fyringsolie skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Tankningen skal ske under opsyn.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Skadedyr

14. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Herning Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at det sikrer mod skadedyr (rotter mv.). I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr, som straks skal afhjælpes. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles der vilkår til dette.

Lugt

15. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene, udenomsarealer og fordringsanlæg holdes rene.

Støj

16. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden⁶ inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

Udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

17. Hvis Herning Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Herning Kommune.
18. Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

⁶ Midlingstiden er gennemsnitlig stør over tid kombineret med middelværdien over tid.

Egenkontrolvilkår

19. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold:

- Ejerskifte af virksomhed
- Indstilling af driften for en længere periode

Ammoniakreducerende teknologi

20. Egenkontrol fast overdækning

- a. Der skal føres en logbog for gyllebeholdere med fast overdækning, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i perioden mellem to samlede miljøtilsyn og forevises på Herning Kommunes forlangende. Rapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på Herning Kommunes forlangende.

21. Egenkontrol til gyllekøling

- a. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
- b. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen
 - kontrol af kølekredsens ydelse.
- c. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Herning Kommune skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end en uge.
- d. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service
- e. Øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på Herning Kommunes forlangende.

22. Råprotein og fosfor i slagtesvinefoder

- a. Foderforbruget skal fremgå af e-kontrol eller lignende system.
- b. Det gennemsnitlige indhold af fosfor og råprotein pr. FEsv skal fremgå i de enkelte foderblandinger
- c. Der skal udarbejdes en blandeforskrift ved ændrede foderblandinger
- d. I forbindelse med den årlige indsendelse af gødningsregnskab skal den driftsansvarlige foretage en beregning af det gennemsnitlige indhold af fosfor og råprotein pr. FEsv på årsbasis. Beregningen af det gennemsnitlige indhold af fosfor og råprotein skal ske på grundlag af det faktiske, registrerede forbrug af de enkelte blandinger eller på grundlag af det planlagte forbrug, hvis foderforbruget af de enkelte blandinger ikke registreres.
- b. Logbogens oplysninger, indlægssedler, blandeforskrifter og årlige beregninger over det gennemsnitlige indhold af fosfor og råprotein pr. FEsv skal opbevares på husdyrbruget til næste samlede tilsyn og forevises på Herning Kommunes forlangende.

23. Forbrug af vand og energi

- a. Der skal på ejendommen foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i ejendommen gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal senest 1. august 2016 og inden byggeriet påbegyndes indsendes som kopi til Herning Kommune.

24. Fraført husdyrgødning

- a. Aftaler om fraført husdyrgødning fra bedriften skal fremgå af gødningsregnskabets Skema B1.

I ansøgningen er der taget højde for afgangsvægten i forhold til beregning af dyreenheder. Korrektionen for afgangsvægt i beregningen af DE er medtaget, da besætningen har en anden afgangsvægt end normen. For at sikre, at de ekstra dyreenheder, som følge af afvigende afgangsvægt, ikke omsættes til dyr, stilles der vilkår om, at nedgang i afgangsvægt ikke må omsættes til ekstra dyr. Der er endvidere sat krav til dokumentation af at den maksimale afgangsvægt ikke overskrides.

Affald

Ejendommen skal overholde Herning Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen⁷.

Farligt affald skal i henhold til Herning Kommunes regulativ for erhvervsaffald⁸ bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes på Herning Kommunes hjemmeside under.

I henhold til bekendtgørelse om affald⁹, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på Genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør.

Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det.

Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

På genbrugspladserne i Herning, Aulum, Vildbjerg, Kibæk og Sdr. Felding udleveres der kvittering ved aflevering af farligt affald, som fx spildolie (i max 25 l emballage), oliefiltere, akkumulatorer, spraydåser, malingsrester, tomme oledunke og kemikalierester (pesticid-affald). Der må dog maksimalt bortskaffes 200 kg farligt affald pr. år på genbrugspladserne.

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
– Medicinrester	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Kanyler	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, fx Østdeponi
– Udtjente maskiner og udstyr	Skrøthandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører.

Registrering af affaldsproduktionen betragtes som BAT. Ejeren får derved mulighed for at skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

⁷ Affaldsbekendtgørelse nr. 1309 af 18. dec. 2012

⁸ § 12 i Herning Kommunes regulativ for erhvervsaffald udstedt den 1. januar 2012

⁹ § 40 stk. 5 i bekendtgørelse om affald nr. 1309 af 18. december 2012

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger fra ansøger, udtalelse fra Herning Kommunes Naturteam samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at husdyrbruget, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne. Derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Undersøgte alternativer

Forudsætningerne for den ansøgte udvidelse er at skabe en rentabel produktion på ejendommen. Grundlaget herfor er skabt gennem udvidelse af produktionen på ejendommen. En rentabel produktion anses ikke for realistisk uden udvidelse af dyreholdet. Hvis denne udvidelse ikke bliver til noget fortsættes driften med den nuværende produktion.

Alternativt kunne man have satset på udvidelse på en anden ejendom. Men dette vurderes ikke at være realistisk bl.a. pga. ekstra transportarbejde samt en langt mere besværlig daglig drift. Alternativet anses derfor ikke at være et realistisk alternativ. Således er dette ikke undersøgt nærmere. Det bemærkes hertil, at den ansøgte udvidelse vurderes at ske på en gunstig lokalitet ift. naboer mv., hvilket ikke umiddelbart vil være tilfældet ved udvidelse på en tilkøbt ejendom.

Herning Kommune vurderer, at de nødvendige alternativer er taget i betragtning og vurderer ikke det beskrevne alternativ som værende bedre end det ansøgte projekt.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til miljøgodkendelsen har været i høring i 6 uger fra den 26. februar 2016. Der er indkommet følgende bemærkninger i høringsfasen.

1."Vi håber inderligt, at der i de ny planer bliver taget hånd om både lugt- og flue gener. Vi er som naboer til Gl. Understrup/Foldagervej nr. 20 voldsomt plaget af både lugt og fluer. Hvert år bruger vi adskillige penge på fluebekæmpelse. Siden der blev indsat svin på gården, har vi investeret i et utal af løsninger til fluebekæmpelse, vi har haft flue net til vinduer, vi har købt "strimler" til at hænge i havedøren, vi har haft "lys-fangere", giftstrimler der kan limes i vinduet, sidste år købt fjedre til alle døre så de automatisk lukkes, trods det må vi flere gange om ugen sprøjte fluegift i hele huset. Det er ikke muligt at have åbne vinduer og lufte ud, ligesom vi om sommeren ikke kan sidde på terrassen og nyde hverken eftermiddagskaffe eller aftensmad.

Lige så snart der kommer varme i luften, hen over sommeren og sensommeren når vinden kommer fra vest, må vi lukke vinduer og døre for lugt og fluer. Trods vi er meget omhyggelige med at holde alt lukket, er loftet fyldt med fluer om aftenen.

Vi er derfor meget bekymret for hvad en udvidelse vil have af konsekvenser".

Herning Kommunes svar: ". Der er stillet vilkår til at der skal foretages effektiv fluebekæmpelse (vilkår 14), samt et vilkår til god staldhygiejne. Det vil sige at der skal holdes rent i og omkring staldene og fodringsanlæg for at forebygge lugt (vilkår 15). Vilkår 17 giver kommunen mulighed for at vurdere på blandt andet lugtgener, hvis der klages. I praksis bekæmper ejeren fluer ved hjælp af rovfluer i gyllekanalerne, god hygiejne i staldene og omkring foderopbevaring samt ved jævnlig udslusning af gyllen, som nævnt i miljøgodkendelsen side 19. Endvidere er genekriteriet for lugt, der er fastsat i husdyrloven, overholdt.". Hvis der opleves lugtgener i fremtiden kan Herning Kommune kontaktes, da en aktuell geneoplevelse vil blive behandlet som en tilsynssag.

2."Det der blandt andet er i det, er at Foldagervej snævre ind lige efter Foldagergård. Dvs resten af Foldagervej er en lille landevej hvilken, grundet den tunge trafik, altid har en høj kant mellem asfalt og rabat, samt rabatten er med meget store huller. To alm. personbiler kan lige komme om ved hinanden. De store lastbiler er ikke meget for at trække ud i den hullede rabat hvis de kan undgå det, hvilket gør det til en ekstrem farlig cykel/skolevej for vores børn. Derudover er det heller ikke i en personbil rart at skulle trække ud over den høje asfalt kant. Vi mener derfor ikke at man, som der står i udkastet, kan sige at trafikken øges med 28%, vi mener at det bør være alle 100% - alle 659 kørsler der skal tages i betragtning. Den mængde og størrelse af trafik er den landevej ikke egnet til".

Herning Kommunes svar: "Med hensyn til transport er det kun muligt for kommunen i en godkendelse at forholde sig til valg af til- og frakørselsforhold. Det vil sige, hvor traktorerer/lastbiler mm. kører ud fra bedriften og kører til bedriften. Trafiksikkerhed og slid på vejene indgår ikke i vurderingsgrundlaget, da det ikke er en del af husdyrloven".

3."Kunne der findes en anden afhentningsplads for de døde dyr ville det være ønskeligt, da de pt. ligger tæt på vejen".

Herning Kommunes svar: "Det er fødevarestyrelsen der har myndighedsopgaven vedrørende opbevaring af døde dyr. Ejeren af Foldagervej 20 oplyser, at der ikke kan findes en anden opbevaringsplads til de døde dyr, der skal afhentes, når regler vedrørende smitterisiko og fødevarer sikkerhed skal opfyldes".

4."Med hensyn til opbevaring af gylle, står der at den nye gyllebeholder bliver med fast overdækning, hvilket jeg går ud fra er de hvide, lukkede teltoverdækninger – dette ville bestemt også være ønskeligt på den eksisterende beholder, for at det forhåbentligt ville kunne mindste nogle af flue- og lugtgenerne".

Herning Kommunes svar: " Det er korrekt at den nye gyllebeholder skal overdækkes med teltoverdækning. Det er valgt for at imødekomme kravet om en reduceret ammoniakemission og BAT (Best available technology). I beregningsmodellen på husdyrgodkendelse.dk indgår gyllebeholdere ikke i lugtberegningen og det vil derfor ikke have en effekt på den beregnede lugtgeneberegning om gyllebeholderen er overdækket eller ej. Derudover er der stillet vilkår til både forebyggelse af lugt og forebyggelse af fluer på ejendommen, som tidligere nævnt.

5."Der står noget i materialet om lugt grænser – hvem, hvordan og over hvilken periode måles det?"

Herning Kommunes svar: " Lugtgrænserne er beregnet ud fra en lugtberegningsmodel der inddrager hvor mange dyr der er på stald ad gangen, hvordan staldene er placeret i forhold til naboer samt hvordan afkastningsluften fra staldene forventes at blive transporteret mellem afkastet på stalden og nabobeboelse".

Generelt vurderer Herning Kommune, at den indkomne høringskommentar ikke medfører nogle ændringer i Herning Kommunes vurdering af lugtgenegrænseværdierne fra staldanlægget, forebyggende fluebekæmpelse, til og frakørselsforhold og opbevaring af døde dyr.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder, hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Vurderingsgrundlag

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 – 2024/Naturplaner
- Vandplaner 2009-2015

Biaktiviteter

Gyllekøling

Overskudsvarmen fra gyllekølingen anvendes til opvarmning i smågrisestald og derved mindre forbrug af fyringsolie. Gyllekølingsanlægget er derfor alene knyttet til husdyrdriften, og Herning Kommune vurderer, at etablering af gyllekøling ikke i sig selv er godkendelsespligtig efter Miljøbeskyttelsesloven.

Ejendommens beliggenhed ift. omgivelserne

Anlæggets beliggenhed

Jf. § 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Jf. § 4 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. er det ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Husdyrbruget er ifølge Herning Kommuneplan 2013 – 2024 beliggende i uden for større sammenhængende landskaber, bevaringsværdige landskaber og nationale geologiske områder. Produktionsanlægget ligger cirka 1,2 km nordvest for Sinding by, der er nærmeste byzone. Se bilag 2. Omkring ejendommen ligger spredt landbrugsbebyggelse og mange af markarealerne er adskilt af læhegn.

Den nye stald bygges i tilknytning det eksisterende staldanlæg og den nye gyllebeholder placeres umiddelbart nord for den eksisterende beholder. Se bilag 1.

Tabel 1, Afstandsforhold fra nybyggeri

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra nybyggeri
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	Mere end 25 meter
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	Mere end 50 meter
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	Mere end 15 meter
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	31 meter
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	Mere end 25 meter
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	64 meter
7) Naboskel	30 meter	45 meter
8) Nærmeste nabo uden landbrugspligt (Foldagervej 21)	50 meter	518 meter
9) Nærmeste nabo med landbrugspligt (Foldagervej 17)	-	383 meter

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg - efter udbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Herning Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig jf. ansøgers beskrivelse af alternativer. Der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven. Herning Kommune vurderer, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 er overholdt.

Landskabsvurdering /varetagelse af de landskabelige værdier

Landskabet er overvejende jævnt, og er præget af opdyrkede arealer, tilplantede læhegn og spredte gårde, og opleves som helhed ensartet i sit udtryk.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget med nybyggeriet ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for området status.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 OUE¹⁵ pr. m³ luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OUE¹⁵ pr. m³ luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Tabel 2, lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Lugtgeneberegning	Beregnet geneafstand (m)	Faktisk afstand (m)
Byzone	1082,38	1293
Samlet bebyggelse	830,39	1293
Enkelt bolig	435,27	518

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 1002 meter. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Alle typer af beboelse ligger udenfor geneafstanden og gyllebeholderne ligger mere end 300 meter fra nærmeste nabo.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende. Alle typer beboelse ligger udenfor geneafstanden, så udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener. Det må dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet på vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Støj

Beskrivelse af støjklilder

Støjklilder fra bedriften er støj fra husdyr, kørsel med landbrugsmaskiner samt til- og frakørsel af foder, produkter og grise til ejendommen. Det er i ansøgningen oplyst, at støj fra foderbiler og grisebiler hovedsagligt forekommer i ugens første 5 dage i perioden fra 06.00-18.00. Levering af foder finder sted cirka 2 gange om ugen og har en varighed på cirka 1 time.

Der er desuden støj fra de angivne ventilationsafkast, men frekvensregulerede ventilatorer støjer normalt mindre end traditionelle ventilatorer. Ansøger angiver at der bevidst er valgt støjsvage ventilatorer.

Beskrivelse af driftsperiode

Ventilationen kører hele døgnet. Anlægget er trinløst reguleret, således det ikke kører på fuld kraft hele tiden.

Beskrivelse af støjtiltag

Ventilationsanlægget renholdes, så det kører mindst muligt og bruger mindst mulig strøm.

Traktorkørsel er især sæsonbetonet - forår og høst.

Der har ikke tidligere være klager over støj fra bedriften.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er Sønder Feldborg Plantage, der ligger cirka 12 km fra staldanlægget, mens nærmeste Ramsarområde er Ringkøbing Fjord mere end 50 km væk.

Herning Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Endvidere vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke nærmeste fuglebeskyttelsesområde Sønder Feldborg Plantage og nærmeste Ramsarområde Ringkøbing Fjord på grund af afstanden.

Støv

Der er mindre støvgener ved daglig håndtering af foder, men det vurderes ikke at have en indvirkning på naboer pga afstanden og at al fodring foregår indendørs i et lukket system.

Herudover vil der være støv ved høst og ved færdsel med lastbiler og maskiner. Det vurderes heller ikke at udgøre noget problem.

Der henvises til god landmandspraksis for at begrænse støvgener. Der er ikke grusvej fra den offentlige vej ind til ejendommen.

Herning Kommune forventer ikke at transporter til og fra husdyrbruget samt indblæsning af foder vil give væsentlige støvproblemer. Skulle der mod forventning opstå støvproblemer, skal ansøger udarbejde en handleplan til afhjælpning af disse.

Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr.

Fluer

Fluer bekæmpes ved hjælp af rovfluer i gyllekanalerne. Flueplage forebygges desuden ved at holde en god hygiejne i staldene og omkring foderopbevaring og ved jævnlig udslusning af gyllen.

Rotter

Ansøger har tegnet kontrakt med anerkendt skadedyrbekæmpelsesfirma. Hvis der konstateres rotter og andre skadedyr på ejendommen skal Herning Kommunes Borgerservice straks kontaktes. Endvidere kommer skadedyrskontrollen to gange om året.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Der stilles dog krav om, at ansøger som minimum skal følge de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Lys

Lys i staldene

Lyset er tændt i staldene, når der arbejdes i staldene - eller efter behov. Lyset er normalt slukket om natten.

Udendørslys

Der er ingen udendørs belysning.

Herning Kommune vurderer, at lyset i og udenfor staldafsnittene ikke vil give væsentlige problemer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Døde dyr

Opbevaring af døde dyr foregår på nuværende tidspunkt ud til Foldagervej på modsatte side af Foldagervej 20 eller i kølecontainer på den østlige side af eksisterende stald.

Herning Kommune vurderer, at idet selvdøde og aflivede dyr overdækkes med fast overdækning indtil afhentning, opbevares på en skyggefuld afhentningsplads hævet over jorden og afhentningsstedet ligger i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej, bliver døde dyr opbevaret forsvarligt.

Olie og kemikalier

På ejendommen er der to nedgravede tanke til olie fra 1944 og 1982 på 1200l og 1500l. Begge er registreret i BBR.

Der forefindes ikke tanke med flydende gødning eller pesticider, da markdriften varetages fra anden ejendom.

Medicin bliver opbevaret i køleskab i mandskabsrummet. Kemikalier og pesticider opbevares på anden ejet ejendom.

Herning Kommune gør opmærksom på, at Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines af 23. marts 2010 skal overholdes. Især gøres der opmærksom på afsnittet om egenkontrol § 34 stk. 4 og stk. 6 samt afsnittet om inspektion og tæthedsprøvning af nedgravede tanke § 42.

Herning Kommune har udarbejdet en forskrift for opbevaring af olie og kemikalier.

Herning Kommune vurderer, at med ansøgers beskrivelser af opbevaring af olie og kemikalier og den eksisterende forskrift, er der taget de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening.

Transport

Ejendommen har tilkørselsforhold direkte til vej.

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet, vil der ske en stigning i antallet af transportere. Antallet af transportere vil i ansøgt drift være på ca. 659 transportere om året.

I nedenstående tabel ses hvilken betydning udvidelsen af produktionen vil få for antallet transportere til og fra ejendommen.

Tabel 3, oversigt over antal transportere per år

Antal transportere	Nudrift	Ansøgt drift
Levering af svin til ejendom	52	52

Levering af svin til slagteri	104	104
Foderindkøb	104	104
Diesel	12	3
Fast besøg af dyrlæge	12	12
DAKA	52	52
Gylletransport	166	320
Brændbart affald (Marius Pedersen)	12	12
I alt	514	659

I den fremtidige produktion øges antallet af transporter med 28 %. Det er primært antallet af gylletransporter som øges.

Der henstilles til, at al transport skal foregå indenfor almindelig arbejdstid for at mindske gener. Sæsonbetonet arbejde kan forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Herning Kommune vurderer, at på trods af den store stigning i antallet af gylletransporter, vil det ikke give store væsentlige gener for naboer, da udkørselsforholdene ligger væk fra nærmeste nabo.

Påvirkning af jord

Håndtering og opbevaring af gylle

Overflytning af gylle fra stald til gyllebeholder

Flydende husdyrgødning opbevares i 2 gyllebeholdere, kanaler under stald samt fortank. Flydende husdyrgødning pumpes fra stald via fortank til gyllebeholdere hver 14. dag. Den eksisterende gyllebeholder er lavet af et materiale, der gør den stabil og modstandsdygtig overfor mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderen kontrolleres ved 10 års-beholderkontrol af autoriseret kontrollør. Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt, for at identificere eventuelle utætheder i beholderens bund og vægge. Gyllebeholderen har ingen spjæld, så gyllen pumpes derfor op under tilsyn. Den eksisterende gyllebeholder er overdækket med et naturligt flydelag, mens den nye gyllebeholder etableres med fast overdækning. Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning. Senest 14 dage efter udbringning af gylle genetableres flydelaget på eksisterende gyllebeholder. Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til gældende krav. Der er ingen elektriske pumper monteret på gyllebeholdere. Der anvendes traktorpumpe ved påfyldning af gyllevogn fra gyllebeholder.

Gyllebeholder

Ansøger oplyser, at der for begge gyllebeholdere er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholderernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderne er overdækkede med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning
- at den nye gyllebeholder på 4000 m³ etableres med fast overdækning
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- at der føres logbog over flydelag på den eksisterende gyllebeholder

Opbevaringskapaciteten

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 9000 m³. jfv. Konsulenterklæring, se bilag 4. Det er oplyst at denne beregning er inklusiv drikkevandsspild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på 9,3 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Tabel 4, oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gyllebeholder 1	2001	2012	3000	43
Gyllebeholder 2	ny	-	4000	57
I alt			7000	100

Tabel 5, Oversigt over samlet mængde husdyrgødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE – svin og andre dyr
Svinegylle	37748,25	10038,34	431,23
Fraført til Visgårdvej 3	37748,25	10038,34	431,23
I alt	0	0	0

Herning Kommune har stillet vilkår til fraførsel af af kg N/ha/år og kg P/ha/år til Visgårdvej 3, jævnfør ovenstående oplyste mængde husdyrgødning.

Herning Kommune vurderer, at gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses. Herning Kommune vurderer, at placeringen af gyllebeholderen overholder gældende afstandskrav.

Brændstof

På ejendommen er der en dieselolietank på 1200 l. Den er placeret i maskinhuset på fast gulv uden afløb. Der benyttes max. 20.000 liter dieselolie/år..

Ejendommen opvarmes i dag vha oliefyrr og fyringsolie. Når den nye stald er opført og gyllekølingen er i drift forventer man, at det kan erstatte olieforbruget helt eller delvist.

Når traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof m.m., er der stor risiko for spild på jorden. Derfor har Herning Kommune stillet vilkår om, at påfyldningspladser skal være udformet, så der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Ifølge ansøger foregår tankning af brændstof på befæstet areal uden afløb.

Herning Kommune vurderer, at svinebrugets praktisk og de stillede vilkår, vil være tilstrækkelige til at forhindre spild og sikre jord og grundvand mod forurening.

Påvirkning af natur

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniak emissionen (30 % reduktion på udvidelsen i forhold til referencestaldsystem). Da udvidelsen er ansøgt efter 10. april

2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en stigning i kvælstofemissionen på 2419,52 kg N/år i forhold til nudrift. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 5676,85 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 47,17 kg N/år ud over det, der er nødvendig for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer, at med den valgte staldtype, fodertiltag, overdækning af gyllebeholder og gyllekøleanlæg overholder staldanlægget det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

Natura 2000-områder

Naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar¹⁰- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Definition af kategori 1, 2 og 3 natur

Kategori-1 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, indenfor Natura 2000
- Heder, større end 10 ha samt
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-2 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, udenfor for de internationale naturbeskyttelsesområder
- Højmoser og Lobeliesøer, uanset størrelse
- Heder, større end 10 ha
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-3 natur:

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller kategori 2-natur: hede, mose og / eller overdrev (omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3), samt ammoniakfølsom skov.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori 1, 2 og 3 natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter maksimal totaldeposition eller merdeposition af ammoniak på de ammoniakfølsomme naturområder¹¹.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1- og kategori 2-natur omfatter en 10 meter forbudszone samt krav til den maksimale tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan, efter en konkret vurdering, være et krav om en maksimal merdeposition.

Kategori 1 natur

Nærmeste Natura 2000 område N225 er Ovstrup Hede med Røjen Bæk, som også er udpeget til EF-habitatområde H249.

Ovstrup Hede ligger cirka 4 km nordvest for husdyrbruget. Ovstrup Hede ligger mellem Herning og Holstebro er et 490 hektar fredet område med indlandshede, nåletræsplantage, enge, overdrev og vandløb. Indlandshedens flora og fauna er sårbar. Ovstrup Hede er A-målsat i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte områder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.

Ovstrup Hede er udpeget på baggrund af naturtyper:

Nr.	naturtyper	Nr.	naturtyper
3260	Vandløb med vandplanter	6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkeling	7140	Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)	7230	Rigkær
6230	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund		

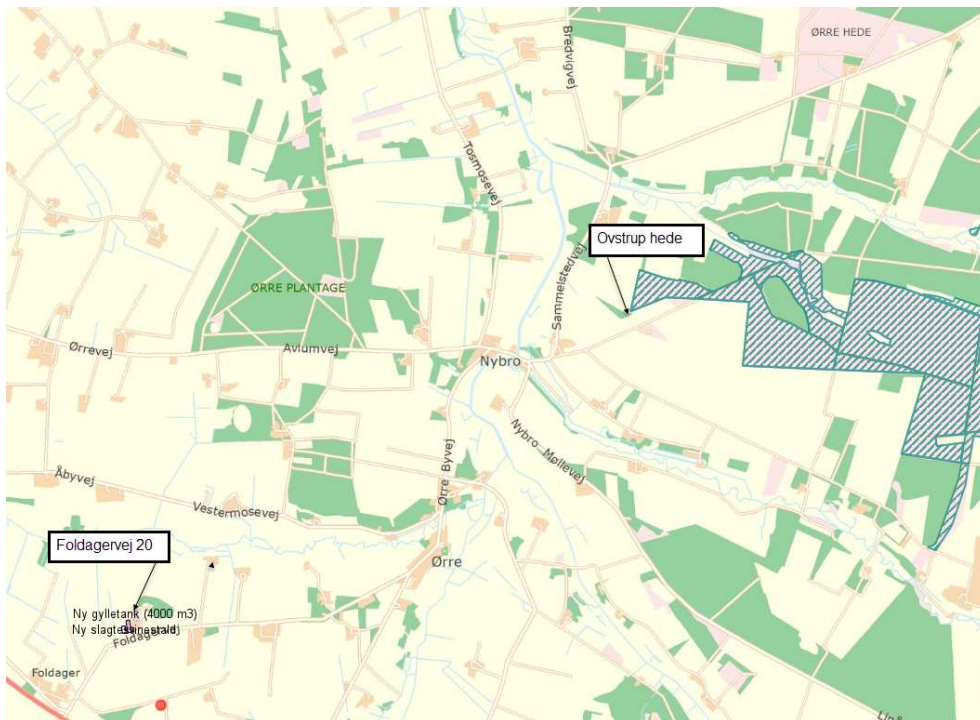
Endvidere er nedenstående arter også en del af udpegningsgrundlaget:

Nr.	arter	Nr.	arter
1037	Grøn kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)		

Grøn Kølleguldsmed er medtaget på Habitatsdirektivets bilag IV og er udpeget som en af de arter, som Herning Kommune er særlig forpligtet til at passe på. Ifølge Den Danske Rødliste blev guldsmeden tidligere negativ påvirket af eutrofiering, udretning af vandløb og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse. Da tilstanden i vandløbene er i bedring, er det nu formentlig udelukkende hård vandløbsvedligeholdelse, som kan påvirke arten negativt.

¹⁰ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder

¹¹ Kategori 1-, 2- og 3-natur.

Ammoniakdisposition til naturområde Ovstrup hede er på 0,0 kg N/ha år i både merdeposition og totaldeposition.

Da beregningen af ammoniakdepositionen viser 0,0 kg N/ha år i både merdeposition og en totaldeposition, er kravet overholdt.

Kumulationsmodellen (kategori 1 natur)

Hvis opgørelsen af antal husdyrbrug i nærheden¹² af kategori 1-natur viser, at:

- Der ikke er andre husdyrbrug, ud over det ansøgte, i nærheden, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,7 kg/ha/år.
- Der er 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,4 kg/ha/år.
- Der er mere end 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,2 kg/ha/år.

Opgørelsen af, hvor mange husdyrbrug, der, ud over det ansøgte, ligger i nærheden af kategori 1-natur foretages således:

- Antal husdyrbrug over 15 DE¹³ inden for 200 meter +
- Antal husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +
- Antal husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +
- Antal husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +
- Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha ud over de 1.000 meter.

Der ligger ingen husdyrbrug over 500 DE i nærheden, som kan påvirke kategori-1 natur, så der er ingen kumulation med andre husdyrbrug.

Herning Kommune vurderer, grundet den store afstand fra husdyrbruget til Natura 2000 Området, at udvidelsen af kvægproduktionen ikke have nogen væsentlig påvirkning på Natura 2000-området.

Kategori 2- og 3-natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori-2 og -3 natur

¹² Kumulationsmodellens afstande for husdyrbrug i nærheden måles ud fra det til naturområdets nærmeste punkt på det staldanlæg, der ligger tættest på naturområdet.

¹³ Ved pelsdyr-farme skal antal DE ganges med en faktor 5. Ved slagtekyllinge-produktioner skal antal DE ganges med en faktor 3.

Beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen, på baggrund af en konkret vurdering, kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år, hvis kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse.

Som udgangspunkt skal det ikke undersøges på naturarealer, der

- Ligger længere væk end 1.000 m¹⁴
- Tilføres mindre end 1 kg som følge af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring.

Nærmeste kategori 2 natur (§ 7 overdrev) er beliggende omkring 1850 meter syd for staldanlægget. Nærmeste kategori 3 natur (§ 3 eng og mose) er beliggende omkring 520 meter nord for staldanlægget.

Inden for en radius af 1.000 meter fra staldanlægget er der ikke registreret nogle ansvarsarter.

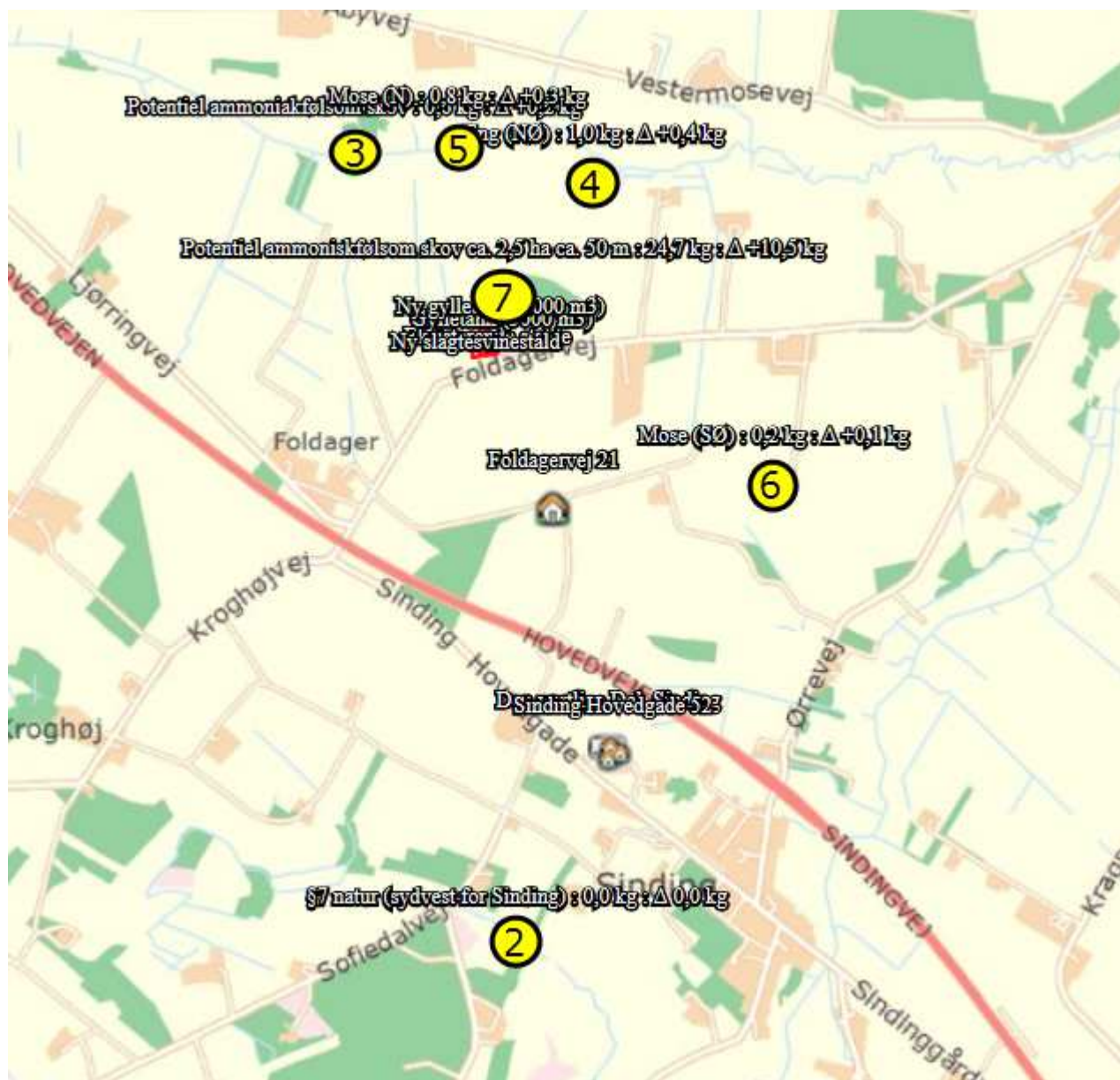
Der ligger en potentiel ammoniakfølsom skov indenfor 105 meter af staldanlægget og 30 meter af den nye gyllebeholder, hvor der er en merbelastning på 10,5 kg N/ha. Der er derfor foretaget en besigtigelse af skoven med henblik på at be- eller afkræfte hvorvidt den er ammoniakfølsom eller ej. Af naturudtalelsen (se bilag 5) fremgår det, at skoven ikke vurderes skoven ikke at være særligt N-påvirket og en merbelastning på 10,5 kg N/ha/år medfører en samlet belastning på skoven på 26 kg N/ha/år. Dette vurderes ikke at påvirke skoven væsentligt.

Depositionsberegningen til naturområderne indenfor 1.000 meter af staldanlægget fremgår af tabellen og i oprettet scenarieberegning 85122.

Opret naturpunkt							
	Navn	Kategori ▲	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
	Ovtrup hede	1	Myndighed	Nul ejendomme	Mk	+0,0	0,0
2	57 natur (sydvest for Sinding)	2	Myndighed	Nul ejendomme	Mk	+0,0	0,0
3	Potentiel ammoniakfølsom skov	3	Myndighed	Nul ejendomme	S	+0,2	0,6
4	Eng (NØ)	3	Myndighed	Nul ejendomme	Mk	+0,4	1,0
5	Mose (N)	3	Myndighed	Nul ejendomme	Mk	+0,3	0,8
6	Mose (SØ)	3	Myndighed	Nul ejendomme	Mk	+0,1	0,2
7	Potentiel ammoniakfølsom skov ca. 2,5 ha ca. 50 m	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+10,5	24,7

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

¹⁴ 1 kg-grænsen fører i de fleste tilfælde til, at det kun er naturarealer inden for 1.000 m fra staldanlægget, der er relevant ved vurderingen.

Samlet vurdering: ammoniakbelastning af naturområder

Herning Kommune vurderer, at oplysninger om ruhed, kildehøjder og kumulation, er korrekte.

Herning Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Herning Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen, under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og §3 natur.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets¹⁵ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter og ansvarsarter observeret i Herning Kommune på nuværende tidspunkt gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Odder og padder forekommer mange steder i Herning Kommune og har en gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Padderne yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Grøn mosaikguldsmed er i Herning Kommune observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg, samt i Knudmosen ved Herning City. I sin cyklus er arten afhængig af planten Krebseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb. Næringsstoffbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved krebsklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes nationale ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gyllebeholdere/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Der er ingen aktuelle registreringer af beskyttede plante og dyrearter, herunder ansvarsarter inden for 1.000 meter af anlægget.

Det er derved sikret, at projektet ikke væsentligt vil

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegnings fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

¹⁵ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

I nedenstående afsnit vil anlæggets og udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registeret i området.

Staldanlægget

Staldanlægget er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabsområder
- Landskabelige interesseområder
- Geologiske interesseområder
- Fortidsminder eller
- Skovrejsning

Herning Kommune vurderer, at bedriften er beliggende uden for ovenstående udpegninger.

Gennemgang af BAT for Foldagervej 20

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for ejendommen blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

Beredskabsplan

- Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen. Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld. Samtidig giver beredskabsplanen landmanden en mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Uddannelse af personale

- At medarbejderne deltager i fagligt relevante aktiviteter

Ansøger holder sig fagligt ajour ved læsning af relevant faglitteratur og sparring med rådgivere og andre landmænd mm. Markarbejde foretages fra anden ejendom. Der forefindes således hverken sprøjteudstyr eller kemikalier på ejendommen.

Ressourceforbrug

- At der føres regnskab med vand- og energiforbrug, og at der føres journal over forbruget (gemmes i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn)

Ansøger er tilsluttet vandværk, derfor registreres vandforbruget hver dag. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med vask og rengøring.

Egenkontrol / dagligt tilsyn

- Der føres daglige tilsyn med mekanisk udstyr, såsom ventilationsanlæg, foderanlæg og vandingssystem som kontrolleres for evt. funktionssvigt.
- Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg, mm.
- At der hver måned føres logbog over gyllebeholdernes flydelag og fast overdækning.
- At gyllebeholderne er tilmeldt den lovpligtige 10-årige beholderkontrol.

Ansøger udfører jævnligt kontrol af vandrør og installationer. Endvidere føres der logbog over den eksisterende gyllebeholders flydelag og begge gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol. Der er serviceaftaler på gyllekølingsanlæg. Hertil holdes der rent omkring bygninger for at undgå lugt og uhygiejniske forhold.

Uheld og driftsforstyrrelser

- At overpumpning af gylle overvåges.
- Vaskeplads / Vask af maskiner sker på vaskeplads med opsamling til gyllebeholder.
- Gylletankene har ikke påmonteret pumper, hvilket bevirker at utilsigtet start og deraf følgende gylleudslip undgås.

Ansøger gør som skrevet ovenfor og har udarbejdet en beredskabsplan. Endvidere henvises der til Beredskabsplanen.

Affaldssortering

- Herning Kommune vurderer at registrering af affald og mængder er BAT. Derudover vil registreringen give ansøger det nødvendige overblik over eventuelle indsatsområder, hvor det er muligt at minimere produktionen af affald.
- Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at gårdejeren selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Det er fra ansøger oplyst, at alt affald på ejendommen håndteres, sorteres og opbevares efter kommunens affaldsregulativ. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Pap, papir og plastaffald opbevares i separat container, der tømmes efter behov. Jern og skrot bliver opbevaret i container, der ligeledes tømmes efter behov.

Veterinært affald og andet farligt affald afleveres til Marius Pedersen. Mængde som normal for denne ejendomsstørrelse i både nudrift og ansøgt.

Farligt affald

Alt affald fra olie og kemi opbevares på Visgårdvej 3.

Døde dyr

Der forventes en dødelig på maksimalt 3-4%. Kølecontainer til smågrisene og kadaverkappe over de store. DAKA bestilles efter behov. De kommer dagen efter man ringer og bestiller dem.

Herning Kommune vurderer, at husdyrbruget med en synlig beredskabsplan vil være i stand til at undgå og/eller begrænse uheld på bedste vis. Samtidig vurderes det, at ansøger lever op til BAT vedrørende uddannelse af personale, ressourceforbrug og daglige tilsyn. Herning Kommune vurderer, at der er en stor miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner. Der er derfor stillet vilkår om, at vask af maskiner skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder. Herning Kommune vurderer at en væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Derfor stilles der vilkår om, at overpumpning skal ske under opsyn. Herning Kommune vurderes tillige, at oplag af affald ikke medfører forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Herning Kommune vurderer endvidere, at affaldsherakiet er iagttaget og behandles tilfredsstillende.

BAT – Foder

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor foder:

- **Faseforing**
 - At dyrene fodres med næringsstofftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode.
 - Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- **Reduceret råprotein (slagtesvin)**
- **Fytase**
- **Benzoesyre**

Foder

Der anvendes hjemmeblandet foder indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF). Ydermere er fasefodring og tilsætning af fytase også bedste tilgængelige foderteknik.

Foderkorrektionsberegninger til slagtesvin:

Anvendte foderkorrektioner slagtesvin: FEsv pr. kg tilvækst: 2,76. Gram råprotein pr. FEsv: 145,15. Gram fosfor pr. FEsv: 4,81, tilvækst = 80 kg (afgangsvægt - indgangsvægt)

Den totale mængde N ab dyr pr. år = N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin.

"N ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning, hvor afgangsvægt = slagtevægt x 1,31:

$$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FEsv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})$$

$$((2,76 \text{ FEsv} \times 145,15 \text{ g}) / 6250) - ((110-30) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = 2,7598592$$

$$2,7598592 \times 13.500 \text{ slagtesvin} = 37258,10 \text{ kg N total}$$

Den totale mængde P ab dyr pr. år = P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin

"P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$((\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{g fosfor pr. FEsv} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}))$$

$$((220,8 \text{ FEsv} \times 4,81 \text{ g fosfor pr FEsv} / 1000) - ((80 \text{ kg} \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst} = 0,622048$$

0,62204 x 13.500 slagtesvin = 8.397,65 kg P total

BAT på fosfor i forhold til de vejledende emissionsgrænseværdier

BAT på fosfor beregnes ud fra de vejledende emissionsgrænseværdier udarbejdet af Miljøstyrelsen i 2011.

Ansøgers tiltag:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Foderanlægget justeres jævnlige, således at udfodret mængde, svarer til dyregruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der er i forbindelse med fodring anvendt øget fodereffektivitet (2,76 FE/kg tilvækst) i foderet til slagtesvinene (normen er 2,86 FE/kg tilvækst), hvilket reducerer ammoniakfordampningen fra staldanlægget.
- Der er anvendt nedsat indhold af råprotein i foderet til slagtesvin (145,15 mod normen på 145,7 g råprotein/FE)
- Der anvendes ikke benzoesyre
- Der anvendes hjemmeblandet foder indeholdende fytase

Beregning af BAT-niveau:

Antal dyr/dyregruppe	Dyreenheder	Emissionsgrænseværdi Kg P/DE ab lager	Total Kg P for dyregruppen
14000 smågrise	61,89	29,2	1807,19
13500 slagtesvin	369,35	22,3	8236,51
Total BAT emissionsniveau for projektet			10043,7
Projektets aktuelle fosforemission			10038,34
BAT-niveauet er overskredet med			- 5,36

Ifølge Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier (Maj 2011) for konventionelle svinebrug skal det samlede P ab lager fra søer, smågrise og slagtesvin for det ansøgte projekt være på maksimum 10043,7 kg P. Af ansøgningen fremgår det at der er en samlet fosforemission på i alt 10038,34 kg P i ansøgt drift. BAT-niveauet for fosfor er dermed overholdt.

Herning Kommune vurderer samlet, at ansøger lever op til BAT indenfor fodring af besætningen.

BAT – Staldindretning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor staldindretning:

BAT Staldsystem

- Ammoniakemissionen skal leve op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier

Tabel 6, Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for slagtesvin og smågrise på gyllebaserede staldsystemer

Dyrekategori	Vægt	Korrektion	Antal dyr	Antal DE	kg N/år
Eksisterende smågrisestald (2klimastald delvis) 0,043**	7,2-30	0,9097	14000	61,89	547,65
Eks. Slagtesvinestald (drænet gulv +spalter)*0,4	30-110	1,0715	7400	202,46	3171,77
Ny slagtesvinestald (drænet gulv +spalter)*0,3	30-110	1,0715	6100	166,89	1960,85
Sum					5680,27

* $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (13,39 + 0,168 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / ((107 - 32) \times (13,39 + 0,168 \times (107 + 32)))$
vejledning til gødsknings og harmonikrav 2015-2016.

** $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (13,39 + 0,168 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / ((32 - 7,4) \times (13,39 + 0,168 \times (32 + 7,4)))$
vejledning til gødsknings og harmonikrav 2015-2016.

Den samlede NH₃ emission fra anlægget er ifølge ansøgningen opgjort til 5676,85 kg. N / år og overholder derved Herning Kommunes BAT niveau på 5680,27 kg. N / år med 3,42 kg N.

Herning kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende byggeri.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- At der anvendes koldt vand til vask.
- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild.

Ansøger er tilsluttet vandværk, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. vask og rengøring, forbrug til dyr osv. Der er desuden timer på anlægget til markvanding, hvorved forbruget løbende kan følges. Vand fra markboring bruges udelukkende til markvanding.

Tabel 7, det forventede vandforbrug før og efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt vandforbrug	Nudrift m ³	Ansøgt m ³
Drikkevand	5308 m ³	9743 m ³
Rengøring	333 m ³	618 m ³
Vandspild	666 m ³	1222 m ³

Der fodres med tørfoder. Vand tildeles i trugene. Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse inden for vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vandinstallationer er fyldestgørende. Se endvidere afsnit om BAT i forhold til management og BAT i forhold til vand- og energiforbrug.

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer.
- At der anvendes lavenergilysstofrør / sparepærer i staldbygningerne og andre steder.
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov.
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor.
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvindning mm.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan ansøger hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan der erfaringsmæssigt opnå besparelser op mod 5-10 % af årsforbruget. Udover ovennævnte anbefaler Herning Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyling på husdyrbruget. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Det forventede energiforbrug efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Tabel 8, oversigt over energiforbrug på ejendommen

Årligt forbrug	Nudrift	Ansøgt
Elforbrug	175.000 Kwh	230.000 kwh

Varmegenanvendelse m.v.

Gælder primært ved gyllekøling

Energibesparende foranstaltninger

- Overskudsvarme fra gyllekøling benyttes til opvarmning af stuehus samt stalde.
- Ventilation - energirigtigt.
- Gyllekøling i stedet for oliefyrr i fremtiden.
- I forbindelse med vask af staldene vaskes ventilatorer i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.
- Al ventilation er styret af et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Der er multistep ventilation i de nyere stalde.

Herning Kommune har med tanke på øget fokus på minimering af energiforbrug, stillet vilkår om at der skal udarbejdes en energirapport af en energikonsulent/energifirma, som skal indsendes 3 måneder efter meddelelsesdato.

Herning Kommune vurderer, at energiforbruget på ejendommen stiger primært på grund af at der etableres gyllekøling. Forbruget af fyringsolie skønnes at falde eller helt bortfalde.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i beholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe.
- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde (minimum 9 måneder).
- At gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen.
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- At gyllen suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg.
- Biogasbehandlet gylle.

Ansøger oplyser at gyllebeholdere er bygget så de kan modstå mekanisk, termisk og kemisk påvirkning. Den nye gyllebeholder på 4000 m³ er bygget med låg, hvilket er BAT. Der lægges ikke låg på gyllebeholderen på 3000 m³. I stedet sørges der for et fast naturligt flydelag, hvilket er BAT iflg. BREF. Endvidere føres der logbog over gyllebeholderens flydelag, de tjekkes jævnligt og begge gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter udvidelsen er på 9,3 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af gylle jævnfør de nævnte tiltag på ejendommen. Endvidere er opbevaringskapaciteten overholdt, hvilket også er BAT. Samlet overholder ansøger BAT ved opbevaring af husdyrgødning.

Fravalgte BAT-virkemidler

Den vejledende emissionsgrænseværdi på ejendommen Foldagervej 20 er beregnet til 5680,27 kg N/år. Den reelle ammoniakemission på ejendommen er 5676,85 kg N/år i ansøgt drift. Dermed overholder bedriften det beregnede BAT-niveau.

Ansøger har følgende argumentation for fravalgte BAT-tiltag:

Gylleseparation

Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal til produktionen. Da det hidtil har vist sig muligt at afsætte gylle i området fravælges denne løsning.

Gylleforsuring

- *Forsuring af gylle er baseret på et kemisk princip. I gyllen findes ammoniak (NH₃) og ammonium (NH₄⁺). Ammoniak er en gasart og kan derfor fordampe, mens ammonium er bundet i gyllen i form af næringssalte. Der er en kemisk ligevægt imellem NH₃ og NH₄⁺. Ved at sænke gyllens surhedsgrad forskydes ligevægten over mod ammonium (NH₄⁺) hvor der stort set ikke dannes ammoniak (NH₃) i gyllen.*

Et gylleforsuringsanlæg har en anlægsomkostning på ca. 1.000.000 kr, og en levetid på ca. 10 år. Der er ikke erfaringer eller data fra praksis, som understøtter dette, så vurderingen er foretaget ud fra et aggressivt miljø (syre).

Forsuringsanlægget kan medføre voldsomme lugtgener (svovlbriener).

Der regnes med driftsomkostninger i størrelsesordenen 100.000 kr til svovlsyre/år og 15-20.000 kr i el-omkostninger årligt. Tal fra praksis tyder dog på, at netop syreomkostningen nærmere er dobbelt så stor som antaget i teknologibeskrivelsen, og VSP har ydermere i forbindelse med høringen af samme påpeget, at anlægget ikke er driftssikkert.

Ålborg Portland har lavet forsøg med svovlsyre og betonkvalitet, hvor det i stalde fra omkring år 2000 og tidligere ikke kan garanteres at betonen holder.

Da 2 af de eksisterende stalde er fra før eller lige omkring år 2000 ønsker ansøger ikke at etablere gylleforsuring på denne ejendom.

Biologisk og kemisk luftvasker

For at opnå den fulde udnyttelse af luftvaskerne skal der sendes betydelige mængder luft gennem. Det betyder for det konkrete projekt at afkast fra flere sektioner skulle samle for at få den fulde udnyttelse af renseren. En sådan samling af afkast kan rent teknisk være vanskeligt på den ansøgte ejendom, hvor der er mange mindre sektioner, der hver for sig har et meget lavt luftskiftebehov.

Luftvaskeren er valgt fra af tekniske årsager og derfor ikke vurderet rent økonomisk.

Der er valgt andre ammoniakreducerende teknologier på ejendommen, hvorfor luftrensning er fravalgt.

Benzoesyre

Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågrise og slagtesvin. Med forventet prissætning af Benzoesyre i 2013 vil omkostningen udgøre ca. 20 kr./slagtesvin.

Med nutidens DB i slagtesvineproduktionen er tilsætning af Benzoesyre ikke økonomisk relevant.

Benzoesyretilsætningen vurderes af ansøger til det konkrete projekt at have for lille effekt set i forhold til udgifterne der er forbundet med tilsætningen!

Samlet vurdering af BAT

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier, staldsystemer og opbevaring af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor er overholdt. For at opnå dette er der i denne godkendelse gjort en særlig indsats for BAT på overdækning af nyyggetank, reduceret tildeling af råprotein og fosfor til slagtesvin samt gyllekøling.

Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over ejendommen og nye bygninger.

Bilag 2: Oversigt over ejendommens afløbsforhold

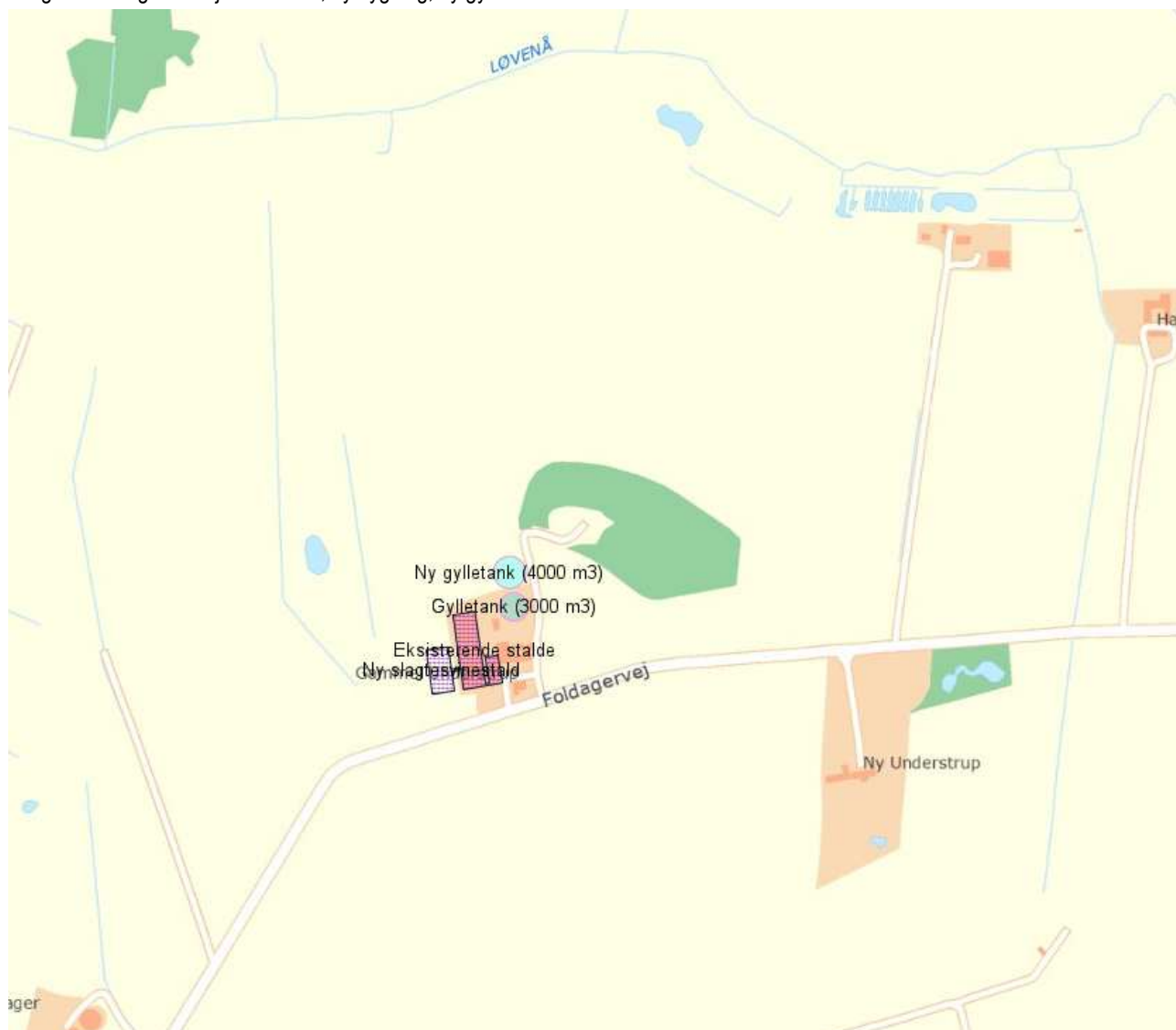
Bilag 3: Oversigtskort over ejendommen i forhold til byzone, naboer og samlede bebyggelse.

Bilag 4: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

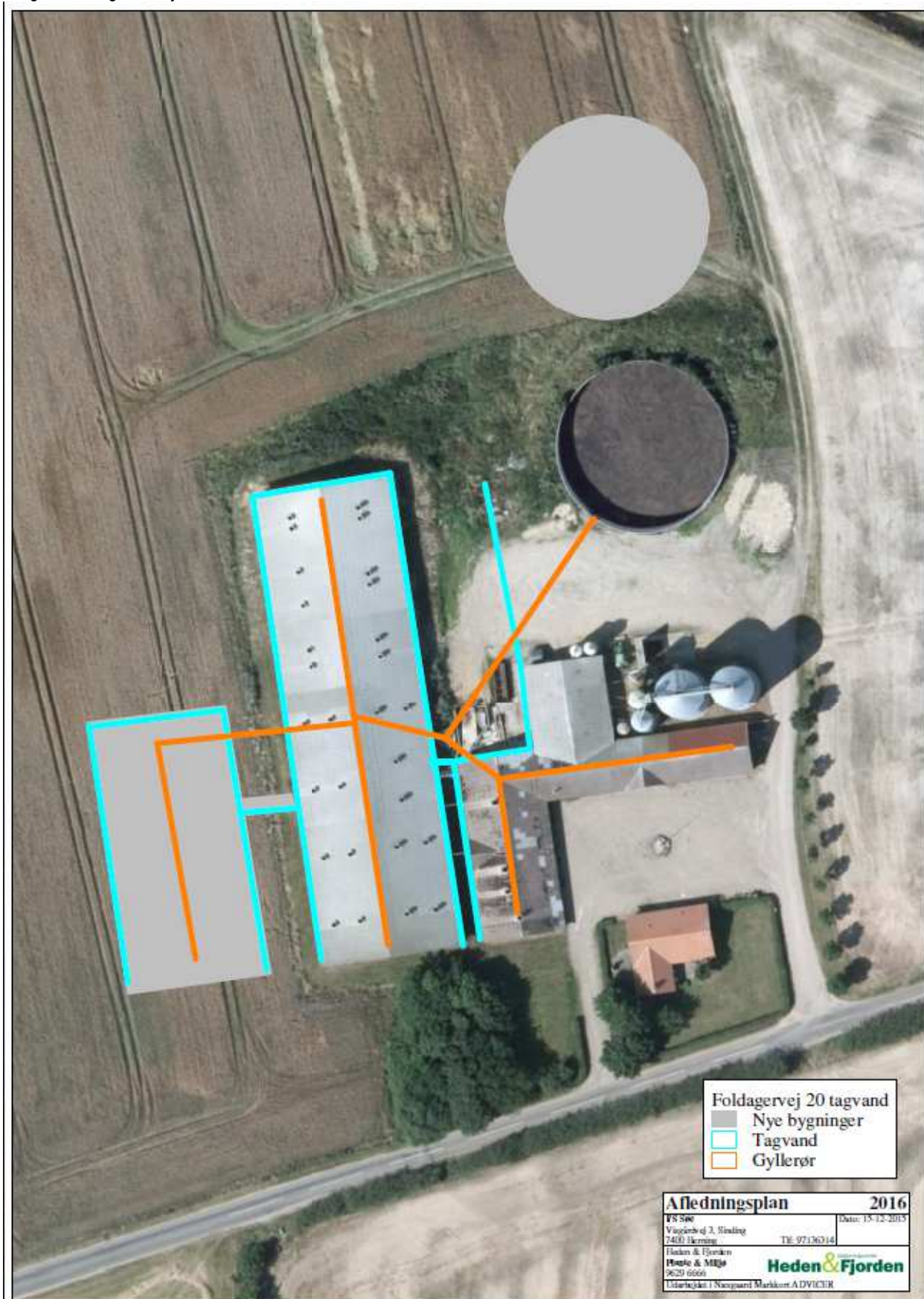
Bilag 5. Udtalelse fra naturteamet, Herning kommune

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, ny bygning, ny gyllebeholder.

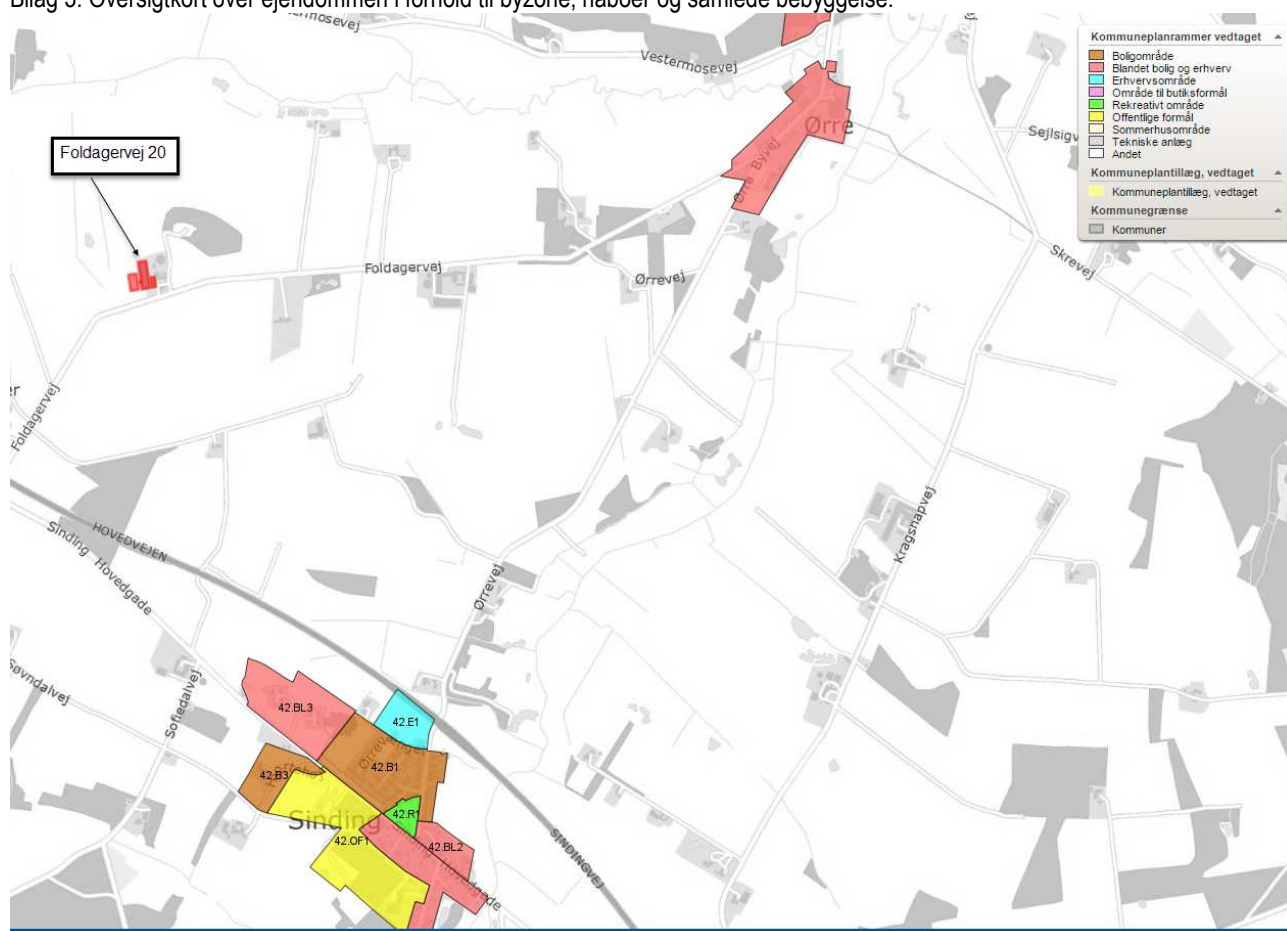

Bilag 2: Oversigt over ejendommens afløbsforhold

Bilag 3: Oversigtskort over ejendommen i forhold til byzone, naboer og samlede bebyggelse.

Bilag 4: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Beregning af gylleopbevaringskapacitet **Understrup**

Gylle produceret på ejendommen	9000 m3
Vand tilledt fra befæstede arealer	0 m3
Vand tilledt fra vask af maskiner	0 m3
Vand tilledt fra andet	0 m3
I alt vand og gylle i gyllebeholdere	9000 m3

Behov for opbevaring ved krav til:

7 mdr opbevaringskapacitet	5250 m3
9 mdr opbevaringskapacitet	6750 m3

Gyllebeholdere

Adresse	Nudrift		Ansøgt	
	kapacitet	% i tanken	kapacitet	% i tanken
Ejendoms adresse	3000 m3	100	3000 m3	43
Ejendoms adresse	0 m3	0	4000 m3	57
Ejendoms adresse	0 m3	0	0 m3	0
Adresse aftaletank	0 m3	0	0 m3	0
Gyllekanaler	0 m3	0	0 m3	0
	0 m3	0	0 m3	0
	0 m3	0	0 m3	0
	0 m3	0	0 m3	0
	0 m3	0	0 m3	0
	0 m3	0	0 m3	0
Opbevaringskapacitet i alt	3000 m3	100	7000 m3	100

Opbevaringskapacitet i måneder 9,3

Gyllekanaler medregnet i opbevaringskapacitet

ja	nej
	x

Bilag 5. Udtalelse fra naturteamet, Herning kommune

Natur og Grønne områder
Enghavevej 10
7400 Herning
Tlf.: 9628 2828
Lokal 9628 8051

Foldagervej 20 – vurdering af skov for ammoniakfølsomhed

ngoij@herning.dk
www.herning.dk

Skoven blev besigtiget den 3. februar 2016.

Sagsnummer:
01.05.00-P00-3-16

Arealet har følgende objektID i DAI: B9304434-3D68-4724-A5C7-D1711CE91703A

Kontaktperson:
J. Kith Skovgaard

Dato: 04-02-2016

Skoven ligger på en nordvendt skrænt omgivet af dyrket mark. Skoven er en tør, blandet løvskov bestående af bl.a. eg og bøg med få nåletræer (bl.a. ædelgran). Underskoven var sparsom med spredte bestande af mangeløv samt brombær og bølget bunke i skovranden. Der er ingen tegn på rækkedannelse, hvilket tyder på, at skoven er vokset op af sig selv. Skoven rummede flere store, væltede træer. Få steder stod afsavede stød – men ellers virkede skoven uden drift.

Ammoniakfølsom skov

Skoven fremtræder på lave målebordsblade (1900 – 1940). På høje målebordsblade (1842 – 1899) ligger arealet med hedesignatur. Skoven er dermed omfattet af reglerne for ammoniakfølsom skov. Der stod en enkelt kristtorn midt i skoven. Arten er opført på skovlovens § 25 liste. Baggrundsbelastningen i området er på 15,5 kg N/ha/år.

Vurdering af kvælstoffølsomhed

Skovbunden rummede arter som bølget bunke (i den sydlige skovrand), mangeløv sp. og brombær. De få arter i skovbunden afspejler sandsynligvis årstiden (3. februar). De arter der var, gav dog ingen indikation af, at der kunne være næringsfølsomme arter i skovbunden. Skoven har ikke lighed med nogen af skovrelaterede habitatnaturtyper med fastsatte harmoniserede tålegrænser på 10 – 20 kg N/ha/år.

Skoven var lille og derfor med stor andel af randeffekt fra markdriften. Skoven er derfor N-påvirket af afdrift fra markdriften.

Samlet set vurderes skoven ikke at være særligt N-påvirket og en merbelastning på 10,5 kg N/ha/år medfører en samlet belastning på skoven på 26 kg N/ha/år. Dette vurderes ikke at påvirke skoven væsentligt.

Med venlig hilsen

J. Kith Skovgaard

Foto 1. Skovranden med eg og bølget bunke.

Foto 2. Det indre af skoven med ego g bøg. Flere væltede træer

Foto 3. Det indre af skoven med flere gamle bøgetræer og en kristorn.

Foto 4. Skovbund med mangeløv sp. og nedsavede stød.